

Prima instanță: Judecătoria Florești (jud: L. Grădinaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecătorii

Tatiana Vieru
Valentina Clevadi
Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Boldescu Clavdia împotriva deciziei din 25 august 2016 a Curții de Apel Bălți, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Boldescu Clavdia împotriva Victoriei Bruma, notarului public Eugenia Conoval privind constatarea nulității absolute a testamentului,

c o n s t a t ă :

La 03 septembrie 2014, Boldescu Clavdia a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Bruma, notarului public Eugenia Conoval privind constatarea nulității absolute a testamentului.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, reclamanta a înaintat în judecătoria Florești cerere de chemare în judecată privind recunoașterea acceptării succesiunii prin intrarea în posesiune a averii rămase după decesul soțului Boldescu Victor și a mamei acestuia Boldescu Varvara și anume asupra terenului și a casei de locuit amplasate în or. Florești, str. G. Muzicescu, 21.

Susține reclamanta că, în rezultatul examinării cauzei s-a admis parțial acțiunea înaintată și s-a stabilit faptul acceptării succesiunii după decesul soțului său Boldescu Victor prin intrarea reclamantei în posesiunea bunurilor cu prelungirea cu 6 luni a termenului de acceptare a averii succesorele rămase după decesul din 19.12.2009 a soțului său Boldescu Victor deținută cu drept de proprietate, inclusiv asupra terenului cu suprafața de 0,0964 cu nr. cadastral 4501201.054 amplasat în or. Florești, str. G. Muzicescu, 21. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Menționează reclamanta că, hotărârea respectivă a contestat-o în ordine de apel, însă recepționând la data de 26.08.2014 hotărârea motivată a primii instanțe, a concluzionat că îi este refuzată cererea în partea acceptării succesiunii în privința casei de locuit amplasată or. Florești, str. G. Muzicescu, 21, deoarece există testamentul nr. 112 din 12.01.2005, care a fost autentificat de notarul public Eugenia Conoval și perfectat din numele Varvarei Boldescu în beneficiul Victoriei Bruma.

Declară reclamanta că, despre existența testamentului a fost informată pe parcursul examinării pricinii și anume prin scrisoarea nr. 50 din 10.03.2014 eliberată de notarul public Eugenia Conoval.

Consideră reclamanta că, testamentul întocmit la 12.01.2005 a fost perfectat ilegal și cu încălcarea dispozițiilor legislației în vigoare, deoarece în testament este

indicat că testatorul, adică Boldescu Varvara, este analfabetă și din această cauză în locul testatorului s-a semnat unul din martorii prezenți la perfectarea testamentului.

Indică reclamanta că, Boldescu Varvara nu era analfabetă și cel puțin semnătura sa o putea aplica pe documente, faptul respectiv se confirmă prin perfectarea anterioară a actelor juridice autentificate notarial din numele lui Boldescu Varvara în care aceasta și-a aplicat semnătura pe contractul de înstrăinare a casei de locuit cu condiția de întreținere până la moarte, autentificat de notarul de stat S. Buduja la data de 04.05.1996. Tot aici, menționează că, aceasta a locuit împreună cu Boldescu Varvara în aceeași gospodărie. Fiind în relații bune, Boldescu Varvara nu i-a comunicat niciodată că dorește să perfecteze un careva testament sau că ar fi perfectat un testament pe numele altor persoane.

Declară reclamanta că, din momentul când a aflat despre existența testamentului a discutat cu persoanele care l-au semnat, iar din discuții a aflat că Boldescu Varvara a semnat testamentul fiind înșelată de pîrita Bruma Victoria și nu a avut dorința de a-i lăsa un testament.

Consideră reclamanta că, testamentul nr. 112 din 12.01.2005, autentificat de notarul public Eugenia Conoval, este întocmit cu încălcarea normelor imperative, din motiv că nu a fost semnat personal de Boldescu Varvara Fiodor, care nu era analfabetă, fapt prin care au fost încălcate dispozițiile art. 44 a Legii cu privire la notariat nr. 1453-XV din 08.11.2002 și urmează în conformitate cu dispozițiile art. 22 Cod civil a fi constatată nulitatea acestuia.

Solicită reclamanta constatarea nulității absolute a testamentului nr. 112 din 12.01.2005, autentificat de notarul public Eugenia Conoval, perfectat din numele Varvarei Boldescu în beneficiul Victoriei Bruma cu repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată cu prezenta cerere și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 mai 2016 a judecătoriai Florești s-a respins ca tardivă acțiunea înaintată de Boldescu Clavdia.

Prin decizia din 25 august 2016 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul depus de Boldescu Clavdia; s-a casat hotărârea primei instanțe și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Boldescu Clavdia.

La data de 30 septembrie 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 131), Boldescu Clavdia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, hotărârile pronunțate la caz sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate, deoarece la examinarea pricinii instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia a fi aplicată, iar concluziile expuse în actele de dispoziție contestate sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Relatează recurenta că, instanțele de judecată superficial au examinat pricina, din motiv că acțiunea înaintată nu se referă la declararea nulității actului juridic, în speță a testamentului, ci la o acțiune de constatare a nulității actului juridic. Prin urmare, există o deosebire esențială între acțiunea de declarare a nulității a actelor juridice și acțiunea de constatare a nulității acestor acte juridice. Deci, nu are importanță momentul când a făcut cunoștință cu testamentul nr. 112 din 12.01.2005,

ci faptul că acest testament a fost perfectat cu încălcarea normelor imperative a legislației.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 25 august 2016 și expediată participanților la proces în baza scrisorii de însoțire datate cu 13 septembrie 2016 (f.d. 124). Recursul declarat la data de 30 septembrie 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 131), se consideră a fi declarat în termen, deoarece la materialele pricinii este anexat avizul de recepție ce confirmă că recurenta a recepționat decizia contestată la data de 16 septembrie 2016. (f.d. 125)

Examinând temeiurile recursului declarat de către Boldescu Clavdia, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Boldescu Clavdia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de către Boldescu Clavdia, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Boldescu Clavdia împotriva deciziei din 25 august 2016 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală